

Pepa Aguar

Un grapat de silencis

PEPA AGUAR

Un grapat de silencis

Edicions 62

Barcelona

© Pepa Aguar, 2025.

Per mediació de MB Agencia Literaria, S.L.

*La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor.
La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries.*

*En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement.
A Grup62 agraïm que ens ajuden a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.*

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

Queda expressament prohibida la utilització o reproducció d'aquest llibre o de qualsevol de les seves parts amb la finalitat d'entrenar o alimentar sistemes o tecnologies d'intel·ligència artificial.

Primera edició: setembre del 2025

© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.
Diagonal, 662-664. 08034 Barcelona
info@grup62.com
www.edicions62.cat

Fotocomposició: Grup62

DIPÒSIT LEGAL: B. 14.871-2025

ISBN: 978-84-297-8278-3

LLÚCIA

Llenço el teu nom als peixos,
Mai, perquè el trobin
fet carn i sal i aigua
els meus hams de demà

Maria-Mercè Marçal, *Llengua abolida*

He tancat la porta d'un colp sec i abrupte malgrat que de matinada, quan havíem esgotat les paraules, quan només ens quedava ressentiment i una suor aspra a la pell, li havia dit que me n'aniria sense fer soroll, tal com havia arribat a la seua vida. Havíem fet l'amor esguardant-nos, calibrant les restes del desig, abocats a la resignació. Havíem claudicat. Jo havia claudicat. El final d'una relació hauria de coincidir amb el final del voler. Ningú t'escatima l'aflicció, però el penar és distint. El dol és somort i és tèbia la purga de l'absència.

No era el cas. Jo no podia deslliurar-me de l'amor per Llorenç d'un bufit, però podia allunyar-me'n armada de voluntat, defugint el pes de les solituds i tremolosa del record sostingut. La tristesa m'irrigava el cos des de les

temples. Hauria volgut tapar-me la cara amb les mans com quan era menuda. Ja no hi soc, proclamava.

Abans d'anar-me'n m'he vestit d'esquena a Llorenç mirant pel finestral els terrats dels edificis propers i la mar al fons. El soroll del rellotge sobre la tauleta de nit perforava el silenci amb un renou de desengany. Passaven uns minuts de les set i el sol de l'estiu entrava a raig per la finestra de l'habitació delineant cada plec dels llençols rebregats. Ell em contemplava la llarga melena cargolada i morena fregant-me el mig de l'esquena. «Massa llarga, una melena massa llarga per a una dona de la meua edat», vaig manifestar-li la primera vegada en alabar-me els cabells que l'havien trastornat de melangia i de passat. «Me'ls tallaré demà mateix si la perruquera em dona hora. Ja no soc jove i aquesta melena em fa major, més major». Aquell dia s'agenollà davant meu i amb un gest de divertida pregària em demanà que no ho fes. Jo vaig riure i, des de llavors, em vaig deixar endur per eixa imploració juganera, però imploració a la fi.

La nostra relació havia començat feia tres anys una matinada de maig que albirava la calor i portava brisa de primavera. Recordo que el matí d'eixe dia havia plogut i m'havia fet la manicura i la pedicura al costat de casa. Havia decidit pintar-me les ungles de vermell i necessitava silenci per apaivagar l'aldarull que se m'havia desfermat al cervell feia un temps. Abans d'entrar vaig assegurar-me que no hi haguera ningú. La propietària del negoci era discreta, poc avesada a xerrar quan s'adonava que la clienta volia badar absorta en els seus pensaments. Quan acabà la feina vaig fer-li cas i em vaig esperar que se m'assequessin per estalviar-me l'absurda tragèdia de la pintura encara humida embarrant el que toqués i arremangada sobre les

ungles com una onada roja de defici que caldria traure per tornar a pintar. M'havia passat alguna vegada. S'havia fet tard per tenir el dinar a taula quan aplegués Alfred, el meu marit, del despatx.

Tenia disset anys quan vaig coincidir amb ell per primera vegada. Fou el dia de Nadal que passà a buscar la meua cosina en acabar l'àpat primorós però ensopit. Només ens reuníem en la data assenyalada amb la família de mare. La meua cosina tenia vint-i-un anys, els cabells lliços i unes pigues al nas que dissimulava amb maquillatge, practicava tota mena d'esports i s'esplaiava parlant-ne. Jo portava un corrector a les dents, tocava el piano i responia, lacònica, les preguntes. No ens professàvem cap interès. La sobretaula se'm feia inacabable. L'aparició d'Alfred trencà una estona el marasme familiar. Em sobtà la seua espontaneïtat i que no es tragués les ulleres fosques. El Nadal de l'any següent no vingué i ningú en feu esment. Vaig sentir un buit a la panxa i una tristor que se m'agarrà al pit com un rèptil. Vaig coincidir de nou amb ell dos anys després a les escales de la Facultat d'Econòmiques un matí assolellat a les primeries de curs. Jo iniciava la carrera, ell estava a l'últim curs. Baixava els graons parlant animós amb un altre xic. Somreia tal com recordava. Vaig pensar que era un senyal malgrat que no crec en senyals. «Ja no portes aparell a les dents», m'abocà en tenir-me a l'altura. Em vaig mossegar el llavi i em vaig agafar més fort a la carpeta abans de respondre-li: «Tu, en canvi, encara portes les mateixes ulleres fosques». Em proposà d'anar a fer un cafè. En el decurs dels anys, quan algú em preguntava com havia conegut el meu marit, responia en to de broma que no ens havíem conegut, havíem coincidit dues vegades i li agarràrem gust a la cosa. A ho-

res d'ara pensava en eixa afirmació que jo reiterava al vol en un to juganer, però el cert és que ningú empra les paraules de manera innocent. Ni jo tampoc. No havia conegut el meu marit. Mai es deixà mirar els ulls.

Vaig eixir apressada de fer-me la manicura i la pedicura tot obrint el paraigua i vaig afonar les sandàlies noves en un bassal. Vaig encantar-me mirant les gotes que regalimaven de les ungles dels peus i lliscaven com formigues transparents entre els dits. Tant m'era haver xopat sandàlies i peus, m'envaï una mena de goig perquè l'aire era càlid i rasava sobre la meua pell humida. Estava eufòrica d'haver gosat pintar-me les ungles d'un color tan distint del de sempre. Mai m'havien agradat els meus peus. No recordava quan havia començat a amagar-los. L'estiu esdevenia un calvari perquè els aparadors s'omplien de sandàlies de colors turqueses i blaus i malves o de colors daurats i platejats. Cada temporada me n'emprovava algun parell desafiant-me en una batalla escadussera i banal. A força de perdre-la, el moble sabater havia esdevingut un aparador de sabates idèntiques amb el taló destapat i els dits closos fins al començament de la frontissa del peu. Desprenia una certa elegància i prou de monotonia amuntegada amb totes eixes fileres de sabates tan mancades d'atreviment.

Mentre em mirava els peus embadalida, sonà el telèfon dins la bossa de pell. No vaig respondre. En el contenedor, la veu del meu marit m'informava que uns clients de Madrid s'havien presentat d'improvís i s'allargaria, no sabia fins a quina hora. Segurament aplegaria tard a la nit. La rialla em pujà des de l'estómac i em gratà la llengua

abans d'insinuar-se als llavis. Jo també aplegaria tard i acabava d'estalviar-me les explicacions.

En entrar a casa vaig posar les sandàlies noves a assecar. Era el mes de maig i a poqueta nit havia quedat amb Llorenç per anar a sopar. M'embargava una barreja de languidesa i d'impaciència. Ens havíem vist diverses vegades fora del restaurant des del mes de desembre que hi vaig celebrar el meu sant amb els companys de la gestoria. El meu marit hi havia dinat un parell de vegades amb el seu amic Ricardo i em recomanà que hi anés. M'informà que Llorenç n'era el xef, un bon cuiner i bon amic de Ricardo. Afegí que gaudiria tant del menjar com del tracte. A l'hora de les postres Llorenç ens dugué a taula les coques cristines d'armela que havia preparat, i ens convidà a una ampolla de cava mentre li aflorava un somriure com un traç diàfan en un dibuix.

L'endemà vaig lloar-li al meu marit la recomanació i li vaig explicar que Llorenç m'havia acompanyat en cotxe a casa. Quedàrem en tornar-nos a vore, però això m'ho vaig callar perquè tots callem alguna cosa per no buidar-nos del tot, per no ferir, per vergonya, per por o per recança. Callem i penem les tristors fins que no discernim si és l'aflicció o el silenci allò que ens afeixuga. Callar és morir-nos una mica. Jo callava per la fervor de posseir un paratge que, si el mostrava, m'abocaria a la intempèrie. Desitjava rebolcar-m'hi muda. Només per impregnar-me de la clamor assuaujada dels dies. Ens trobàvem amb Llorenç de vesprada amb el temps just de prendre una copa quan jo tancava la gestoria i abans que ell emprengués el servei dels sopars en el restaurant. Ens comportàvem com dos amics. Ens saludàvem fent-nos dos besos a la galta, sense tocar-nos a penes, tot foragitant el desig, que no ens

arrabassà de primeres. M'entretenia la seua conversa en el punt just de la loquacitat. M'escoltava atent i m'acabava la frase en un gest de complicitat quan volia provocar-me el riure. Amb ell em sentia a resguard de la verdor dels seus ulls i de les canes incipients que li entreveraven les temples. Estava a gust. Ens bressolava el borrisol de l'onada, el desig quiet.

Fins al dia que la llum del sol se'm figurà més intensa i vaig notar l'escalfor en el braç recolzat a l'ampit de la finestra. En eixe instant els sentits adormits es desperearen, i la mirada desvetllà el tamís de cada blau. Vaig olorar el canvi d'estació, vaig palpar el vellut del préssec abans de mossegar-lo i vaig torcar-ne el regalim amb els dits. I la pell se m'esborronà tota. Érem a finals d'abril i eixa vesprada es feu tard. Llorenç s'alçà apressat del tamboret i es tocà les butxaques per no oblidar-se res. Vaig apurar el gintònic mentre l'esguardava. «Tens una mirada entre afligida i pertorbadora que m'inquieta», va dir-me abans d'acomiar-se amb els dos besos a la galta de costum. Em proposà d'anar a sopar la següent vegada per no haver de córrer. Llavors el desig començà a fluir com un corrent d'aigua subterrani i una coïssor, com si haguera mastegat sidral, em raspà el paladar. Fins a eixe moment havia estat a resguard.

Pocs dies més tard em vaig comprar unes sandàlies i em vaig pintar de vermell les ungles de les mans i dels peus. Sentia que havia estat molt de temps de viatge a un indret que m'apesarava feia molt de temps també. Llavors els pensaments començaren a cavalcar lliures sense que pogués refrenar-los i em vaig adonar que eren sorollosos. A colp d'esmoreir-los, com estava avesada, havia oblidat la remor intensa del seu batre d'ales, tan intensa com la

del ressò dels talons de tres adolescents baixant les escales el dissabte a la vesprada. Clara, Joana i jo enjogassades, espenyent-nos per l'esquena com quan érem criatures, però amb la rialla desvergonyida dels disset anys. Jo mirava d'apacar el rebombori amb un «xist, xist» constant que encara els provocava més gresca.

D'adolescents, quedàvem a casa de Clara cada dissabte en haver dinat. M'havia passat el matí assajant al piano i esperava amb delit l'hora d'arribar-m'hi a remenar, intercanviar i emprovar-nos la roba que ens posàriem per eixir. Encara veig Joana carregada amb el seu maletí de maquillatge color verd farcit de pólvores que m'agradava olorar més que posar-me a la cara. Clara em perfilava de negre la línia interior de l'ull davant l'espill mentre Joana s'obria els botons de la brusa i es feia un nuc a la cintura per ensenyar el melic. «Hui triomfaré, tu», rubricava en acabar d'arreglar-se tot recollint-se una mica més la brusa. Llavors, esclafia a riure d'eixa manera seua que se'ns encomanava de seguida. Mai no he tornat a riure com en aquelles vesprades amb el balcó de l'habitació de Clara obert de bat a bat perquè s'esvaís la pudor de tabac. Joana fou la primera de nosaltres a començar a fumar, a besar-se amb els xics, a treure's el carnet de conduir i els sostenidors del biquini a la platja. Envestia la vida de front i sense por. Li envejava l'atreviment.

Clara era sensible, detallista i una dibuixant esplèndida. Encara guardo les targetes que ens pintava per felicitar-nos l'aniversari. Era la menor de cinc germans i l'única xica. Ells estudiaven enginyeria, com son pare, i jugaven a bàsquet. Eren un clan, i Clara, la seua mascota. Li passaven la mà pels cabells com si acariciessin un gosset. Ella es deixava fer. Sa mare amuntegava els paquets de magdale-

nes sobre el taulell de la cuina per a la tropa d'amics dels fills que desfilava per sa casa els caps de setmana i es tancava a vore la televisió en la sala d'estar que hi havia al costat de l'habitació de matrimoni. Era l'únic territori barrat a les visites. Una porta separava aquestes estances de la resta del pis. Podríem haver-hi calat foc sense que se n'adonés. Tampoc s'adonava de quan marxàvem abans que el seu home tornés del club de natació on passava la tarda. Des de menuda m'acoquinava la seua presència, no recordava haver-lo vist somriure cap dia dels que aplegava més d'hora a casa i ens trobava fent els deures a l'habitació de Clara. Ella amagava ràpidament els dibuixos que tingués sobre la taula perquè son pare no era procliu als menesters artístics. Ens saludava amb un moviment de cap i, en cada ocasió, reiterava que no podíem anar a jugar fins que no acabàrem. No picava a la porta en entrar i no la tancava en eixir. Des de menuda que preferia no encontrar-lo.

Un dissabte d'aquells celebràvem l'aniversari de Joana, la primera de nosaltres també en complir divuit anys. Ens havíem comprat una minifaldilla color negre, ens havíem estufat a consciència la permanent i ens havíem pintat els llavis de rosa fúcia. «Quin goig que fem, tu. La nit és nostra», havia proclamat Joana adés d'eixir de casa de Clara. Eixa vesprada vàrem creuar-nos son pare en el portal. No el vaig vore acostar-se, capficada com estava a estirar-me la faldilla en una tasca infructuosa. Es quedà palplantat a poc menys d'un metre de distància. Ens repassà de dalt a baix. Aixecà les celles, inclinà lleument el cap a la dreta i tibà els llavis en un gest de menyspreu abans d'amollar-li a la seua filla clavant-li la mirada: «Sembles una puta». «Jo també li ho semblo?», s'atreví a etzibar-li Joana. Clara allargà la mà buscant la meua. En lloc d'agarrar-la-hi vaig fer un pas

enrere i vaig tornar-me a estirar la faldilla, corbada de vergonya, covarda de paraules. Fou la primera vegada que vaig trair una persona que m'estimava. Vaig creuar una línia. Fou la primera vegada, i en van venir d'altres, perquè en el decurs dels anys fem mal a persones que estimem i ens fem mal a nosaltres.

En la meua maduresa, més de vint anys després d'aquella vesprada, rememoro els passos enrere que he fet a la vida en un cúmul d'instants que m'han furgat amb la vivor del desencís, però que he anat espantant mentre vorejava el desassossec de la meua ànima desenamorada. No soc capaç de recordar l'última vegada que vaig ballar amb el meu home una cançó vibrant-me endins i entre les cuixes, ni quan vàrem fer l'amor sense la brida del temps o a des-temps arrapant-nos la pell de l'esquena. Tinc present, en canvi, que fa anys que em regala una planta d'orquídia pel nostre aniversari de noces. «Per a què vols flors que es marceixen si les plantes són duradores? Les orquídiess són delicades i elegants com tu, Llúcia. T'hi escauen taaant...», va dir-me esplaiant-se en l'adverbi. Vaig fingir alegria sense atrevir-me a manifestar-li que m'encisen els rams de flors en tota la seua esplendor fugissera. I que no els trobo cap gràcia, a les orquídiess. Més prompte em semblen altives, pagades de si mateixes. Se'm moren totes al cap d'un mes. Però Alfred és inassequible al desànim i jo he continuat fingint alegria, i no només per les flors. Perquè no et separe del teu home perquè no percebi que no t'agraden les orquídiess, ni perquè ja no t'acaroni ni se t'abraoni, ni perquè hagi perdut el lèxic còmplice, ni perquè s'abismi en un silenci que t'arrupei el cor, ni perquè no hagi tingut

fills. Perquè resta encara l'avinença, la intimitat dòcil i el suc de taronja que et prepara cada dematí. I perquè em resta la música. Tocar el piano m'arrenca les malures des que era una nena. Brollen les notes i espanto tot d'una el desencant. I els dubtes. Tampoc et separe del teu home perquè hakis conegut un altre home.

En començar l'idil·li amb Llorenç vaig recordar les es-tones que en lloc d'anar a classe em quedava al bar de la Facultat llegint Yourcenar. Vaig evocar les seues paraules com si haguera tornat a florir el gessamí, el temps del gessamí. «I potser el secret contra la infelicitat no sigui creure que l'amor és una perillosa droga, bastaria creure en els plaers de la carn i en la solitud inevitable de l'ànima». Quan el remordiment em punxava, pensava en la Llúcia covarda que va trair la seua amiga de l'adolescència, però era la Llúcia atrevida, l'audaç, la que enganyava el seu marrit. No permetia que una i altra dialoguessin perquè hauria vençut la poruga i llavors no hauria pogut continuar fingint alegria amb Alfred.

Han passat tres anys des d'aquell sopar del mes de maig amb Llorenç. Eixa matinada havia de capgirar-nos. Ens estimàrem mansament, acoblant-nos amb els dits de les mans entrelaçats mentre sentíem l'aletieg de la pluja sobre la teulada. Vaig quedar-me quieta mentre abraçava el cos nu de Llorenç, temerosa d'abastar les seues contradiccions i les meues. Encara no sabíem anomenar-nos en la intimitat i, en esgotar-se la nit i la dolcesa, s'obrí un pou de silenci entre els dos. Passaren els dies mentre jo frisava d'una angoixa novella i tendra en espera de la seua trucada. Apartava el telèfon d'on em trobés per no estar pendent i, sobretot, perquè el semblant no traspués ni un bri de la desil·lusió que m'envaïa quan era tothom que em trucava però no era

ell. El final de les vesprades del mes de juny, poc abans que es fes fosc, reverberaven d'una llum blava metàl·lica, quasi violeta, que delineava els contorns del que abastaven els ulls. La mitja lluna esculpida, sense difuminar. Quan era a casa m'abocava al balcó i aguardava delerosa el moment màgic de l'hora blava. Perquè mentre durava el prodigi podia mentir-me, però en esvair-se, gairebé em convenia de la fútil lleugeresa del que havia viscut aquella matinada de maig que albirava la calor i portava brisa de primavera.

Durant el mes de juny vaig desempolsegar l'inventari d'excuses per no anar a sopar amb el meu marit a eixe restaurant del qual Llorenç era el xef. Des de la terrassa vidriada, que s'obria de bat a bat quan començava el bon temps, es contemplava tota la ciutat i, de tant en tant, una brisa espessa de salnitre es barrejava amb les olors del menjar. Però en aplegar el primer dissabte del mes de juliol ja no vaig poder fugir. Era l'aniversari de Ricardo, i la seua dona feia dies que havia fet la reserva per sopar en el restaurant. Una tremolor de mans em destorbava mentre em pentinava per veure l'home que, dos mesos abans, m'havia fet comprar unes sandàlies i pintar-me les ungles de vermell. Vaig recollir-me els cabells en un monyo alt estirant-los des del front. A l'espill s'hi veia una dona guapa que retenia l'última llum abans del crepuscle. Mentre triava el vestit, escampava sospirs. I mentre esperava a la porta que el meu marit tragués el cotxe del pàrquing, em vaig fregar els llavis amb el mocador fins que restaren orfes del color corall que utilitzava a l'estiu. Me'ls vaig repassar només amb un pintallavis transparent, tan transparent com el silenci de Llorenç.

Llorenç gaudia amb la trompeta, encara que havia anat espaïant els moments de tocar-la. Els horaris de la feina en el restaurant el deixaven extenuat. Però sabia que no era només això. El plaer de tenir l'instrument entre els dits i la malenconia que traspuava el seu so es barrejaven a colp de morter, i no era capaç de discernir si quan tocava sentia més plaer o més tristesa. Feia anys que les dues emocions se li amalgamaven. D'alguna manera, estava exhaust per al delit tot i que la pena mai no aconseguia enganxar-lo del turmell i arrossegar-lo a un estat d'aflicció que li soscavés l'energia. Creia que hi havia moments de la vida que tenien música, com en tenia la feina que estimaves de fer. La nit de juliol que es retrobà amb Llúcia, ella entrà al restaurant al costat de la dona de l'amic del seu marit, encapçalant la comitiva, com en un encantament que havia de trencar el silenci que ell li havia imposat després d'una matinada de maig àvida d'afanys, àvida d'un amor que no escatimés com a ell li havien escatimat.

Llorenç estava revisant els últims detalls de la taula quan van entrar. No era part del seu quefer, però la dona de l'homenatjat, Maruja, li ho havia demanat aprofitant la confiança i l'amistat que ell tenia amb el seu marit, Ricardo. No debades havien crescut en el mateix poble i es coneixien des que Llorenç, als catorze anys, entrà de cambrer a Casa Baina, al Port de Catarroja. El pare de Ricardo tenia unes fanecades d'arròs a tocar d'aquest establiment i se l'enduia els mesos d'estiu perquè l'ajudés. A primera hora del matí anaven a esmorzar i, a poc a poc, els joves travaren converses i complicitats d'adolescència. En aquells temps, el pare de Llorenç pescava anguiles en els aiguamolls de l'Albufera on el pare de Ricardo tenia els camps, que aquest heretà i que foren el trampolí per als negocis immobiliaris

que gestionà equilibrant especulació i prudència. Als fills dels dos homes els havia anat prou bé en la vida, i en la seua maduresa es miraven des de les atalaies. El promotor immobiliari d'èxit que havia sabut aprofitar l'onada fructífera d'una època, la dels tractes sense papers beneïts amb una encaixada de mans, i el cambrer espavilat que aprengué a escoltar la música dels fogons i es salvà de servir taules durant els dies dels dies.

Ricardo havia estat un client fidel des que Llorenç l'informà que deixaria de treballar al restaurant del casino de Puçol perquè l'engrescava convertir-se en el xef d'eixe altre restaurant a València on li havien ofert la feina. Era un establiment tan digne en la seua decadència que no havia passat de moda. Estava impregnat de la mateixa pàtina de l'hotel que tenia porta per porta. La que havia conferit al seu pas la bonança de la Fira de Mostres i la burgesia valenciana que mirava a Madrid i parlava en la seua mateixa llengua, i la dels polítics, els artistes i els toreros que s'allotjaren a les seues habitacions durant els miraculosos anys seixanta del segle xx.

Havia sigut un dia espès de calor, però a última hora de la vesprada començà a bufar la brisa precedint un cel lluent d'estrelles. L'estiu havia rebentat i l'aire portava olor d'asfalt cremat pel sol i de llessamí de nit i de mar, també de mar. Llorenç indicà que muntessin la millor taula del restaurant, la rodona que es trobava al fons i al centre, la que tenia les millors vistes. Mentre retocava els últims detalls, intuï que havien arribat. Obrí els braços en senyal de benvinguda i Maruja somrigué complaguda ensenyant dents i balancejant canells i polseres. Quan el tingué davant li feu un bes ràpid a la galta i li mormolà a cau d'orella: «És una taula digna d'un marquès». «I d'una marquesa»,

respongué Llorenç amb el punt just de sornegueria. Ricardo s'avançà per fer-li una encaixada de mans que de seguida es convertí en una abraçada curta però intensa, de la qual es deslliurà agraït però professional tot assenyalant on havia de seure el convidat d'honor. El marit de Llúcia, Alfred, també li estrenyé la mà cobrint-la amb l'esquerra en un gest de companyonia. Ella li buscà els ulls però esquivà mantenir-li la mirada i li estengué la mà dreta per marcar distància. Però Llorenç, que no havia parat de barrinar mentre cuinava, alçà les mans lleugerament com si fossin ales i les feu reposar uns instants sobre el seu palmell obert.

Els delatava un lleuger tremolor de dits mentre dissimulaven un somris confiat. En un esguard ràpid, Llorenç pensà que estava guapa, amb aquell vestit color maduixa clar de línies rectes que marcaven, discretes, les ondulacions del cos. Duia unes arracades d'or mat tan fines com el collaret que hi feia joc. Irradiava una subtilitat que accentuava encara més la desmesura de Maruja. Calia no allargar el moment. Llúcia feu l'ullet a Ricardo i a la seua dona i anuncià: «Pareix que el vostre amic hui no em vol fer un parell de besos». L'esclat de riures i el tràfec de Maruja lloant cada detall de la taula minvà la tensió que Llúcia tenia concentrada al mig del pit, com un pinyol entravesat. Havien passat dos mesos des que Llorenç i ella es feren i es desferen de besos custodiats, des que els seus cosos s'encastaren harmònics i la matinada de maig els colpí amb l'aleteig de la pluja que, en amainar, escampà el silenci de Llorenç, precís com un forrellat. Fins aquesta nit.

Llorenç s'estirà el davantal blanc, immaculat, que li fregava la frontissa de les sabates. Era un cuiner polít, d'eixos que «renten l'aigua», i els informà que els havia de

deixar, que tornava a amagar-se a la cuina. Li agradava dir-ho d'aquesta manera. Ell no es tancava a la cuina perquè tancar-se ressonava a obligació. Ell s'amagava a la cuina perquè enmig de la fragor d'olors, de textures, de tastos, de precisió en mesurar cada punt de sal, de pebre, d'herbes aromàtiques que acompanyessin sense imposar-se cada caldo, cada carn i cada peix trobava calma. Havia llegit en algun lloc que saber i sabor tenen la mateixa arrel, i assaborir era redolar cap al territori de la sorpresa o de l'evocació. Tot depenia de si creaves o si et recreaves en ingredients coneguts als quals insuflaves un altre alè. Ell ho havia fet amb la paella d'anguiles, col i costelles de porc, una de les seues especialitats. Creia en la dignitat dels ingredients humils perquè t'ancoraven a la natura, a la mossegada de pa amb oli i sal de la infantesa, als sabors sense disfresses, a una cuina harmònica i sincera. A la cuina de les essències.

Tancava els ulls i emergia la flaire humida i dolça de la sang de les anguiles quan el seu pare dipositava el mornell ple al marbre de la cuina. Llorenç es mirava les mans i pensava com s'assemblaven a les del seu pare, encara que per ventura no tenien les feridures d'anar al pallús, de carvar pous, de collir taronges. Les mans de Llorenç no tenien els solcs que cisellen els vents inclements de l'hivern, ni les venes inflamades de la calor, ni el tacte aspre que roman perenne després dels oratges despietats, perquè ell pogué estudiar, pogué formar-se. En el record encara veia moure's, destres, les mans del seu pare entre les cassoles de llavors. Rememorava la manera com tallava el cap a les anguiles, com les netejava i les partia a trossos, com trencava les creïlles, sofregia la cabeça d'all i afegia les pebrines i el pimentó dolç per fer l'allipebre. Es mirava les

seues mans cuidades i amb la destresa heretada. Amagat a la cuina, les hores se li esmunyien sense adonar-se'n. Els preparatius de l'última boda que s'havia celebrat en el restaurant el tingueren «amagat» durant tres dies sense dormir. Quan va eixir del cau, estava esgotat però eufòric. No hi havia neguits sinó el ressò de la música de la feina que estimaves de fer. La cuina es convertí en el seu racó preferit, com l'amagatall que, de xicotet, el guaria de les pors mentre les hores es bastien de silenci.

Llorenç s'absentà i una estela de colònia fresca surà a l'ambient. Malgrat treballar a la cuina, Llorenç desprenia una aroma que em resultava embriagadora. Em pertorben les fragàncies senzilles perquè em regressen l'avidesa de l'adolescència, el rastre dels besos furtius en els llavis i, en la pell, el perfum propi de qui t'havia acariciat. Vaig ataïllar el meu marit mentre desplegava el tovalló i se'l posava sobre els genolls. Ell no em mirava, estava absort en el tràfec dels cambrers amunt i avall quan Ricardo li allargà la carta de vins perquè escollís. Mai sabérem per què no havíem tingut fills, encara que això havia planat sobre el matrimoni com una ofensa amagada, com una culpabilitat que cap dels dos ni havia volgut ni havia sabut assumir. El metge dictaminà que jo era una dona sana. Alfred, que es negà a fer-se les proves, va dir que ell també i que tot aplegaria si havia d'aplegar. Jo desitjava tindre fills com, de menuda, havia desitjat fervorosament tindre germans. La meua, fou una infantesa solitària marcada pels desig-nis de Déu. Ho vaig saber la nit que en haver sopat em vaig amagar sota el llit de mons pares per sobresaltar-los quan entressin a l'habitació. Però el deix trist en el to de

veu de ma mare em retingué d'eixir. Vaig sentir-li dir que cada nit li demanava a Déu de tindre més fills però que s'havia d'acatar la seua voluntat, s'havien d'acatar els seus designis.

Uns dies abans que jo complís deu anys van retirar de l'habitació de planxar la màquina de cosir, que estava tapada amb una funda, l'armari de fusta on es guardaven els llençols, la taula on es plegava la roba i la post de la planxa. Tampoc estaven penjats a la paret els quadros de flors. Netejaren a fons l'habitació i canviaren el color verd clar de les parets per un de blau cel. Recorde l'olor espessa de la pintura, em perviu associada al patiment per l'absència de ma mare a casa poc temps després que es feren els endreços a l'habitació. Quan regressà caminava lenta i es recolzava tot sovint la mà dreta al maluc, prop de la panxa. L'habitació tornava a estar pintada de verd clar i col·locats en el seu lloc la màquina de cosir, l'armari, la post de planxar i els quadros de flors. Mai parlàrem dels dies que estigué a l'hospital ni es retocà la tonalitat d'eixes parets. Quan ma mare recuperà el color de cara, es reprengueren a casa les rutines parsimonioses. Vaig iniciar els estudis de piano. A la vesprada, la música reverberava en el saló com un clam enjogassat i alhora com un bàlsam de les solituds de cadascú. Em vaig emmotllar al buit d'una infantesa sense germans com, anys més tard, em vaig emmotllar a un matrimoni sense fills.

M'estimava l'Alfred com s'estimen les coses conegudes que t'acompanyen de fa temps, sense estridències, sense passió i sense la pietat necessària per sentir encara una mica d'admiració. Teníem una convivència educada tant en les formes com en l'expressió de l'afecte, que s'assemblava al gest de mon pare quan li retirava la cadira a

ma mare abans que s'assegués a taula i ella abaixava el cap per agrair-li-ho. Nosaltres ens manifestàvem una inclinació considerada, un esguard de mirament cap a l'altre però sense rauxa, també sense efusió.

Ricardo es posà les ulleres de prop per revisar els plats fora de carta mentre Maruja marcava territori tocant-lo constantment. No m'havia fet amiga seua, encara que ella pensava que sí. I no és mala persona, és que no sap guardar un secret. Ocupa les converses parlant de les virtuts dels seus fills o explicant els detalls més nimis del vestit de núvia, de la mare de la núvia o de les convidades de les bodes a les quals van. En ocasions em fa gràcia com descriu els ornaments que duen algunes dones, com la que portava un «plumero» en el cap que pareixia la Carolina de Mònaco. Però la majoria de vegades se'm fa pesat mantenir-li l'atenció. M'avorreix tota la faramalla que envolta l'esdeveniment. De pocs anys ençà, les bodes han esdevingut una lloança a la fanfarroneria més pregona. Eixa nit, però, agraiïa la seua xarrera incessant, que m'estalviava de pensar com em sentia i m'alleujava d'omplir els moments de silenci. S'alçà de la taula en servir-nos un sorbet de llimona que no havíem demanat. Vaig intuir que el pastís d'aniversari no trigaria a venir. Ricardo estava complagut, era la imatge d'un home satisfet de cinquanta-un anys que, com els amics li havien recordat quan inaugurà la dècada, ja havia viscut més del que li quedava. Quina martingala i quina murga amb el tema de l'edat, recorde que manifestà en aquella celebració. Pragmàtic com era, volia aprofitar, sense deixar-se una engruna, el temps il·lustrós que li quedava. Es negava a caure en cavil·lacions absurdes sobre la seua fugacitat perquè el que calia era esprémer-li el suc mentre el cos aguantés, i somreia sorneguer en afir-

mar-ho. Maruja travessà ufanosa el passadís que separava les taules. Pareixia que duia un ram de flors per anar a l'ofrena de la Mare de Déu en lloc del *panquemao* que Ricardo havia demanat perquè ell no era de menjar dolç. Mentre observàvem tentinejar la llum de les espelmes, sentíem la veu de la seua dona, com una remor de fons, repetint-li que pensés un desig abans de bufar-les. El que desitjàvem era que callés. Ricardo les bufà amb energia.

El sopar tocava a la seua fi, algunes taules s'havien buidat. Jo intentava distreure la inquietud que m'aclaparava. Quan no quedés ningú, Llorenç s'asseuria, com feia algunes vegades, per compartir una última copa. Eixe dia, amb més raó. De segur faria un brindis. Gaudíem aquells moments perquè Llorenç sabia dels ritmes de la conversa i en mesurava la cadència, emprava els afalacs sense retranscència i, en somriure, brotava la complicitat. El meu marit, que aquella nit em devia trobar abstreta, em tocà el colze interrogant-me discretament amb els ulls. Vaig fer-me cap endarrere de la cadira estirant-me el coll del vestit per dissimular l'ensurt i vaig picar-li l'ullet mentre agafava un tros menut de *panquemao* amb els dits. En eixe moment no bufava la brisa, jo tenia la pell suada i sentia tot de punxes fines al clatell.

Repenguérem la relació amb Llorenç pocs dies més tard de la celebració de l'aniversari de Ricardo. En finalitzar, Llorenç ens acompanyà a la porta del restaurant, jo tancava la comitiva. Detingué la mà a la meua esquena prement suau al bell mig, i una tremolor se m'escampà per l'espinada. Ens besàrem a la galta apuntalant amb la carn dels llavis la frisança. Vaig girar-me per mirar-lo una última vegada, se li havia esvinçat el somriure però assentí amb el cap. I ens vàrem entendre. Ricardo, Maruja i el

meu marit se m'havien avançat caminant distrets. Em vaig apressar per compassar les passes amb les d'Alfred, que m'agarrà per la cintura com temps ençà, quan començàrem a festejar. El vaig agarrar jo també per dissimular l'ànsia de fruir de cada instant amb un altre home.

Una setmana més tard, Llorenç em trucà per dir-me que acabava de posar al forn unes coques i que em vindria a buscar si m'abellia fer un tast. L'escoltava apegada al telèfon, se'm representà aquell somriure seu com un traç diàfan en un dibuix i vaig notar el seu alè calent a la pell. Vaig intuir que no em donaria explicacions en retrobar-nos, cobriria de silenci el seu silenci de dos mesos.

Des de llavors han passat tres anys i, en eixir del pis de Llorenç per no regressar, he tancat la porta d'un colp sec i abrupte malgrat que li havia dit que me n'aniria sense fer soroll, tal com havia arribat a la seua vida. No he esperat l'ascensor. He baixat lleugera les moltes escales sense mirar enrere. Suava en arribar al portal, però tenia les mans fredes. He aturat un taxi. El conductor m'ha mirat per l'espill retrovisor i els nostres ulls han coincidit un instant abans que m'arraulís en el seient. Tenia els dits una mica inflats de la calor de juliol i he començat a donar-li voltes a l'anell de matrimoni amb impaciència. Me l'he tret dos carrers abans d'aplegar a casa. He sospirat descarregant-me d'un llast mentre la tristesa se m'arrapava, immisericorde, a la gola.

El silenci de la llar m'assossega. Alfred no hi és i no aplegarà fins demà. En complir-se el desè aniversari de final de carrera, decidí amb Ricardo que marxarien plegats un cap de setmana a l'any. L'anomenaren la seua «litúrgia anual» mentre es miraven amb una complicitat un pèl canalla, com dos adolescents gamberros. Feia temps que no

li preguntava pel seu litúrgic cap de setmana. Em disgusta el seu to condescendent en comentar-me les bondats gastronòmiques dels indrets que visiten. Com si eixos dies es resumissin en una fartada de menjar i beure. Un cap de setmana sense detalls, ni contorns, ni paisatges, ni coneixences. Em vingué a la ment el matí que vaig trobar el seu mocador al terra de l'habitació. Vaig desplegar-lo sense parar compte i vaig distingir una taca rosada, gairebé un rubor lleu i difuminat. El vaig tornar a plegar, el vaig desar on era i vaig desistir de preguntar res. Gaudia de cada hora quan em besava abans de tancar la porta per anar-se'n. A les primeries, als llavis i amb avidesa, i els últims temps al front, com feia el meu pare de menuda per saber si tenia febre. La primera vegada que vaig passar a soles el cap de setmana, vaig percebre una mena d'abandonament, un abisme d'hores, una pesadesa en el silenci i una por en el cos a la nit. Tot això va anar canviant, va mudar de pell, com jo mateixa. A hores d'ara esperava impacient la seua litúrgia anual. Sola prenent cafè, sola regant les plantes, sola llegint, sola passejant, sola veient pel·lícules de matinada, sola badant, sola abocada al balcó, sola depilant-me les celles, sola tocant el piano, sola menjant un albercoc, sola i nua al llit. Quina alegria d'estar sola.

Encara no eren les vuit del matí però em suaven els plecs del cos. Necessitava dutxar-me una altra vegada per treure'm de la pell la fragància del gel que utilitzava Llorenç. I la meua ànima necessitava que no entrés tanta claror pels finestrals. He engegat l'aire condicionat i he corregut les cortines del saló per arraulir-me en la penombra. He segut al sofà amb les cames plegades cap al costat esquerre i m'he abraçat en un gest instintiu. He clavat la mirada en el piano del racó de l'estança per abstreure'm, com si els

pensaments poguessin aturar-se a voluntat si fixava els ulls en un punt, quiets i concentrats sobre les tecles. He passat les hores sumida en la letargia, com si m'anés marcint com la planta que hi ha al taulell del passadís. No recordo l'última vegada que la vaig regar. Pobra planta, pobra Llúcia. M'han caigut les primeres llàgrimes obrint-se camí fins al coll. Tinc quaranta-un anys. Estic embarassada. No li ho he dit al meu amant.

Llúcia tancà la porta i Llorenç es quedà observant com oscil·laven les claus en el pany, concentrat en el seu dringar. Es mirà els peus descalços. Pensà que era massa d'hora per prendre's un gintònic i que, si no retirava els testos del sol, els geranis es cremarien. Malgrat tot, se l'havia servit mentre els ullava sense esma per moure'ls. Abans de seure a la terrassa del seu àtic xicotet tragué el disc de la funda, el col·locà suaument sobre el plat, aixecà l'agulla i es quedà hipnotitzat uns instants veient el rodolar dels solcs esculpits sobre el negre setinat del vinil. D'eixos solcs i al contacte de l'agulla emergia la música que com un portent inexplicable l'arrossegava d'exultació o de malenconia. Li passava des que tenia setze anys quan s'havia comprat l'aparell amb els seus primers estalvis. S'havia resistit a desfer-se'n malgrat els equips de música més bells i apoteòsics de so que havia tingut des de llavors. Eren més sumptuosos però estaven mancats d'ànima: la que grinyolava al contacte de l'agulla sobre la superfície del disc, la que es destil·lava de les fundes i de les lletres de les cançons impreses sobre el paper, perquè eixes foren les paraules amb què aprengué a estimar quan les nits d'estiu encara eren un presagi, no un record.

La veu de Camilo Sesto sonava un pèl farfallosa perquè havia de canviar l'agulla del tocadiscos, però la seua clamor intensa el trasbalsà com quan era jove. «Jamás, jamás he dejado de ser tuyo, lo digo con orgullo, tuyo nada más. Jamás, jamás mis manos han sentido más piel que tu piel, porque hasta en sueños te he sido fiel».

El gust de la ginebra era més amarg eixe matí. Havia d'afanyar-se a posar els testos a l'ombra.